

En skog full av muligheter

Kystskogkonferanse 5. nov. 2019, Bergen
Kristin Støren Wigum, Kystskogbruket – FoU,
Innovasjon og trebruk
Kjersti Kinderås, Arena Skog/Wood Works klyngen

Fem megatrender som påvirker norsk næringsliv

Urbanisering

Klimaendring og
ressursknapphet

Globalt økonomisk
makt skifte

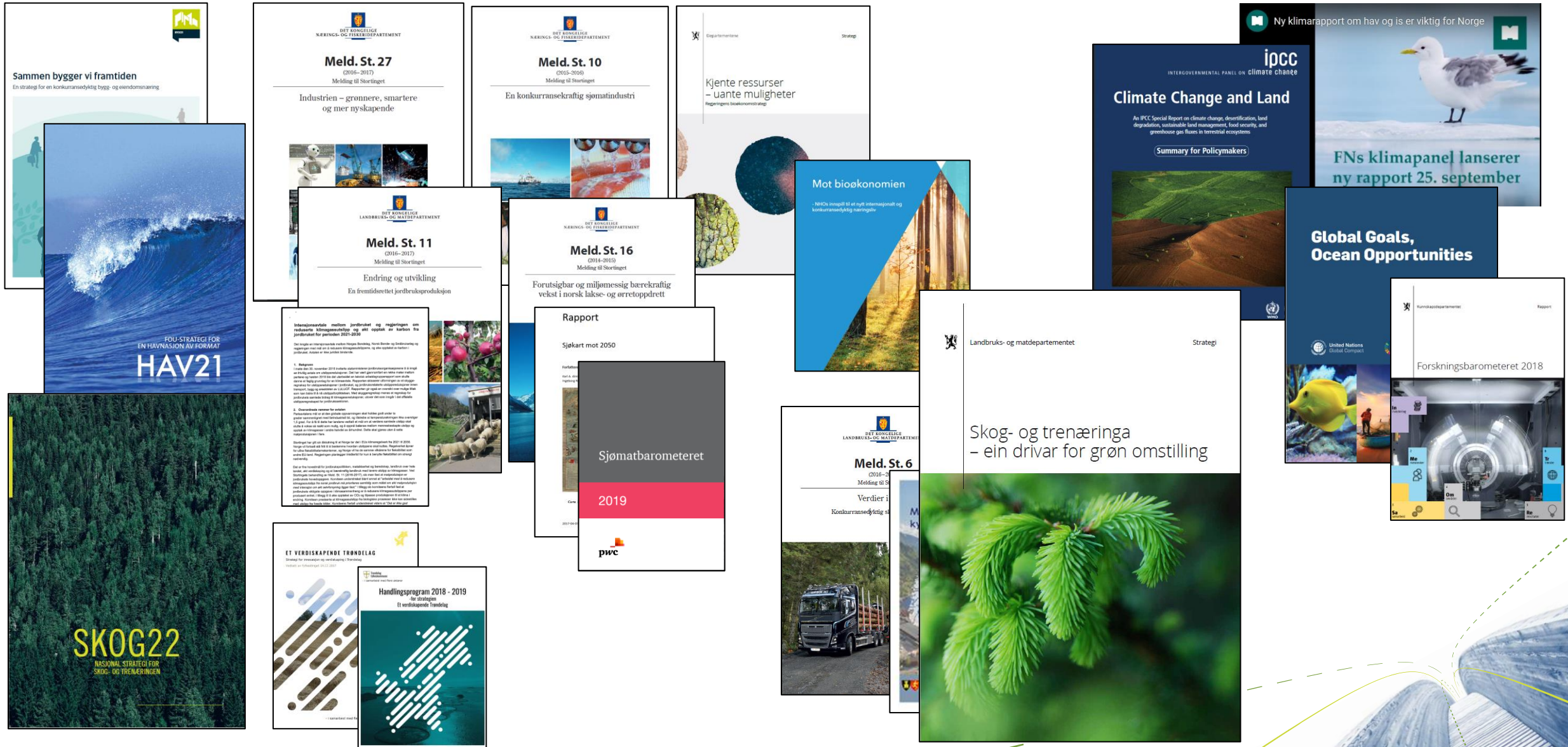

Demografiske og
sosiale endringer

Teknologiske
gjennombrudd

Et svært godt grunnlag for en nasjonal satsing innen bioøkonomi

- ✓ Nettverk skaper innovasjon
- ✓ Økt bruk av tre
- ✓ Alle må med

Nettverk skaper innovasjon

Prosjekt: FoU, Innovasjon og trebruk

Kystskogmeldingens hovedmål:

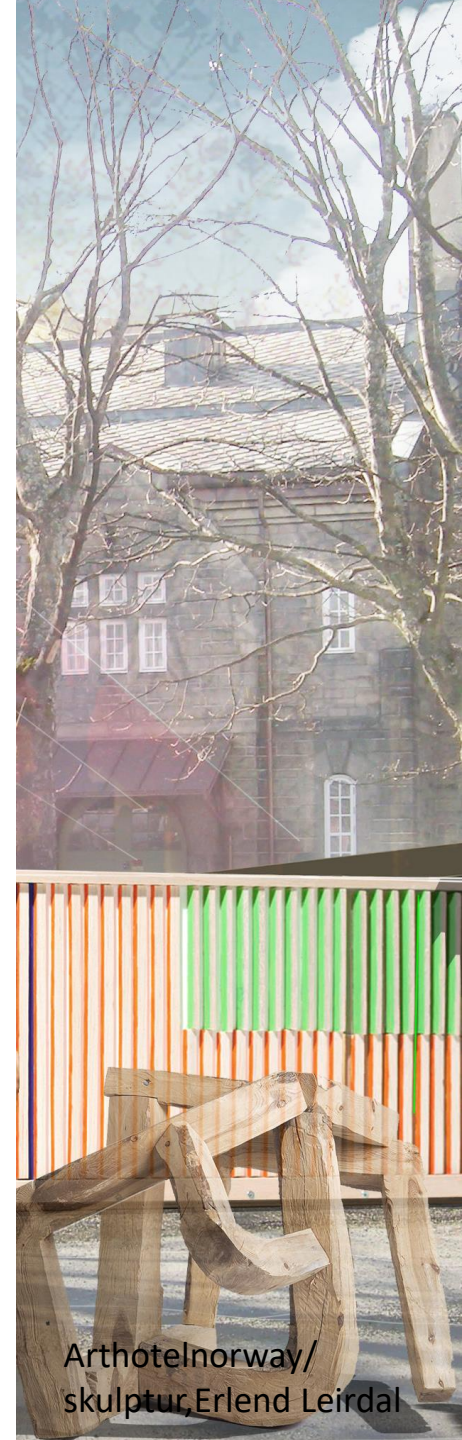
Utvikle skogindustriens potensiale langs kysten for **det grønne skiftet**:

Prosjektmål

- Videreforedling av tre fra kystskogbruket, i Norge.
- Verdiskaping som bygger på bærekraftsprinsippet.

Strategi

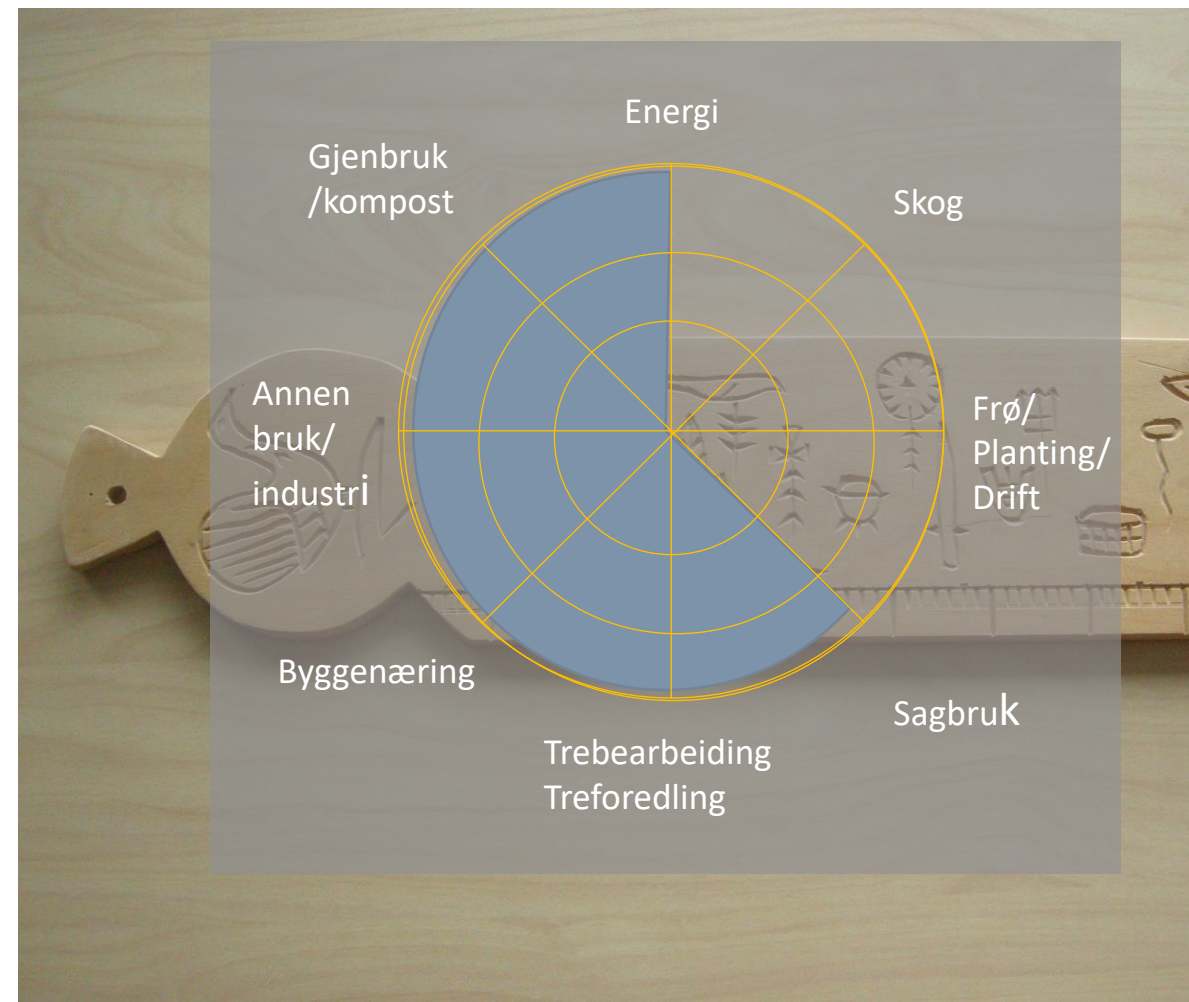
- Mobilisere nettverk og kultur som binder sammen verdikjeden
- Bygge på eksisterende kompetanse og nettverk.
- Fra sagbruk til trebearbeiding og videreforedling.
- Samspill med annen industri og nye markeder, og nisjer.

Mobilisering av verdikjeden i Kystskogbruket

Nettverk– hvilke og hvorfor er de viktige?

- Kystskogbrukets trepartssamarbeid – fra Finnmark til Agder
 - Strategisk kompetansedeling
 - Utvikling av relevant kunnskap
 - Mye felles historie

● Skognæringsforum, med ulike bedrifter og organisasjoner

● Fylkespolitikker

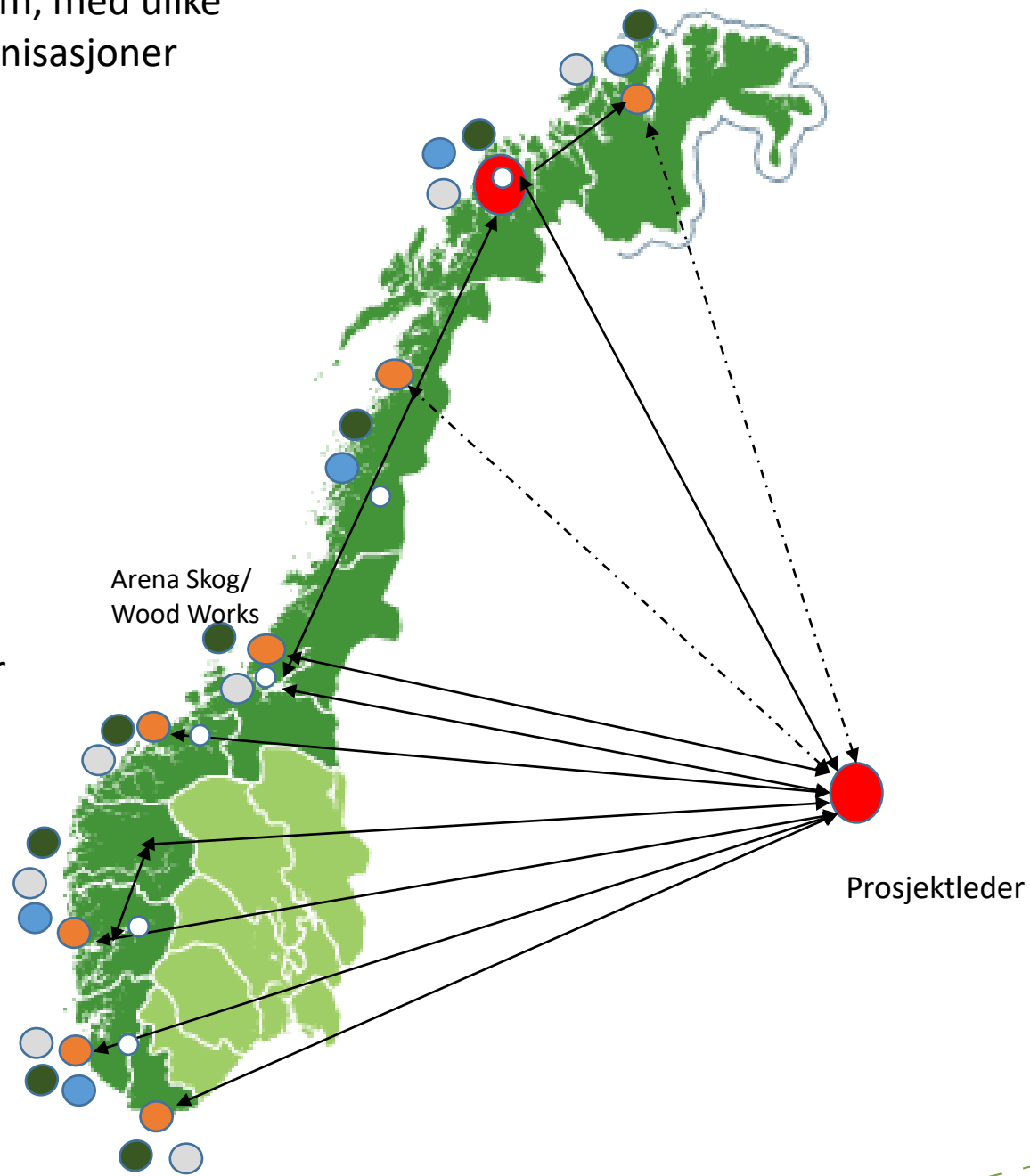
● Fylkeskommunen

● Fylkesmannen

● Tredriver

● Delprosjektleder

○ Innleid/samspill fasilitatorer for utvikling/lommer

Delprosjektleder Nord-Norge, Camilla Bersvendsen, og prosjektleder Kristin S Wigum

Tredriver Kristin Bryne-Sandvik,
tredrivere fra Telemark, Oslo/Akershus,
Bjørn Lier og Per Arild Asheim og
Kysttredriver hos Asplan Viak

Tredrivernetverk – nasjonalt

- Tredriver i hvert fylke – støttet av Innovasjon Norge (ellers ulike partnere)
- Deling av kompetanse og erfaring – støtte og oppmuntring i kompliserte saker.
- Samarbeid for å muliggjøre større tiltak – arrangement og prosjekt
- **Kysttredriver** - Koble aktører på tvers av fylkene, fokus kystskogbruk

Skognæringa i Trøndelag – verdikjedesamarbeid siden 2005

Prosjektet Arena Skognæringa i Trøndelag

- ✓ 3-årig klyngeutviklingsprosjekt
- ✓ Tidsavgrenset og målrettet arbeid for å forsterke og akselerere utviklingen av klyngen

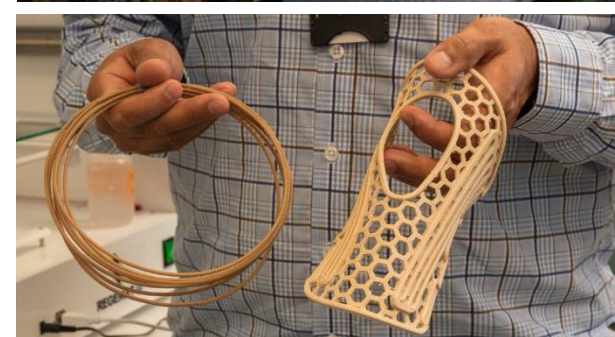

Økt bruk av tre gjennom videreutvikling

av eksisterende og nye produktområder og i andre typer materialer

Prioriterte utviklingsområder

- ✓ Økt bruk av trefiber i nye produktområder og verdikjeder
- ✓ Økt trebruk gjennom standardiserte produkter og løsninger for byggebransjen
- ✓ Stabil råstoff-forsyning på kort og lang sikt
- ✓ Mer effektiv infrastruktur

Vellykka Arena Skog satsing

Fra 2015 til 2018

Skog- og trebransjen i Trøndelag

+ 20 % Omsetning

+ 5 % Verdiskaping

Bedriftene i klyngen

+ 20 % Omsetning

+ 29 % Verdiskaping

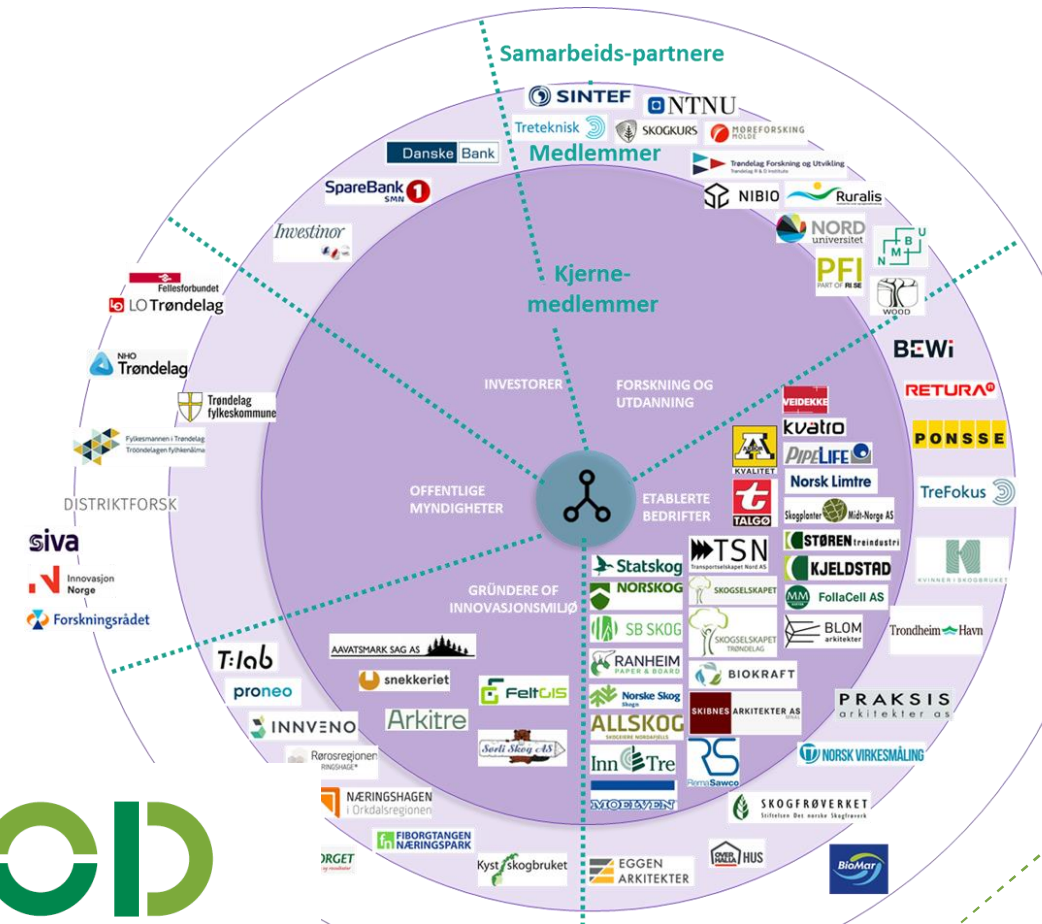
(ekskl. eksportrettet treforedling)

Kilde: TFoU 2019

Arena Pro - nytt klyngenivå og økte ambisjoner

- Økt bruk av tre gjennom videreutvikling
 - Eksisterende og nye produkter og markedsområder
 - BYGG, FIBER og SKOGRESSURSER
- Fra 47 til 70 medlemmer
- Midt Norge, med nedslagsfelt nasjonalt
- Internasjonale samarbeidspartnere og marked
- Tverrsektorielt samarbeid
- ...og Nytt Navn!

WOODWORKS!

NORWEGIAN FOREST
& WOOD CLUSTER

Økt bruk av tre gjennom videreutvikling
av eksisterende og nye produktområder
og i andre typer materialer

Kjenner vi verdien av tre?

Merci,
Paris 2019

Leve Hytter og
Norsk Limtre
Jarmund/
Vignæs
Arkitekter

Kystskogbruket- Innovasjon gjennom verdikjedesamarbeid

Riska Sag,
Det bioøkonomiske fjoset?

Odd Standard

Gamle ideer
får ny sjanse
med nye
verdikjeder?

VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

	TOTALENTREPRENØR	PROSJEKTERING	TREENTREPRENØR	TRE-LEVERANDØR PRODUSENTER				
		RIB RIA RIBr	HAR ANSVAR FOR: HELE TRELEVERANSEN INKLUSIV:	MASSIVTRE CLT	LIMTRE, LVL	HULE TRE-ELEMENTER	CNC MASKERING AV TRE	LETTE VEGGELEMENTER
NORGE	STØRRE TØMRERBEDRIFTER - BYGGMESTER SAGEN - FABER BYGG	RIB • DEGREE OF FREEDOM (OSLO) • NYSTRUKTUR (OSLO) • PROCON (STAVANGER) RIA • BREKKE & STRAND (STAVANGER/OSLO) RIBr • KONSEPT A (BERGEN)	• ÅNESLAND TRE PRODUSERER: LIMTRE • MOELVEN PRODUSERER: LIMTRE • SPLITKON PRODUSERER: MASSIV TRE • WOODCON SAMARBEIDSPARTNERE: STORA ENSO (MASSIV TRE) • TØMMERBEDRIFTER STAVANGER: FABER BYGG, BYGGERNE SAGEN	 - SPLITKON - NORDISK MASSIVTRE - NORSK MASSIVTRE	LIMTRE GL32 BauBuche GL70 - MOELVEN - NORSK LIMTRE - ÅNESLAND		 - MOELVEN - ÅNESLAND TRE	 - TREFAB - KONSMO 1-2-TRE
UTLAND	- BLUMER LEHMANN (SVEITS) - HOLZBAU SAURER (ØSTERRIKE)	RIB • CREATION HOLZ/HERMANN BLUMER (SVEITS) 	- BLUMER LEHMANN - HOLZBAU SAURER PRODUSERER: TREELEMENTER PROSJEKTERER MONTASJE - HOLZBAU AMANN PRODUSERER: LIMTRE PROSJEKTERER MONTASJE	- STORA ENSO (SVERIGE) - MAYR MELNHOF HOLZ (ØSTERRIKE) - DERIX LAMINATED TIMER (TYSKLAND) - THOMA HOLZ (ØSTERRIKE) - BINDERHOLZ (ØSTERRIKE) - KLH (ØSTERRIKE) - MARTINSONS AB (SVERIGE)	- POLLMEIER (TYSKLAND) (LVL) - HUTTEMANN (TYSKLAND) - JURES (LITAUEN) - METSA WOOD (FINLAND) - MARTINSONS AB (SVERIGE)	- AGROP (TJEKKIA) - NOVATOP (TJEKKIA) - LIGNOTREND (TYSKLAND) - LIGNATUR (SVEITS) - HOLZBAU SAURER (SVEITS)	- BLUMER LEHMANN (SVEITS) - HOLZBAU AMANN (TYSKLAND) - ERNE (TYSKLAND) - WEINMANN (TYSKLAND)	KODUMAJA (SVERIGE)

Helen & Hard, Verdikjededialog – og verdikjedekartlegging
– hvem kan lede an og hvem kan levere hva?

Moelven Granvin Bruk AS

Klar for VERDIKJEDEDIALOG

Vestlandske Limtreindustri AS

Eneboliger

Restaurering og utvidelser

Skoler

Kontorbygg

Hoteller

Boligblokker

Studentboliger

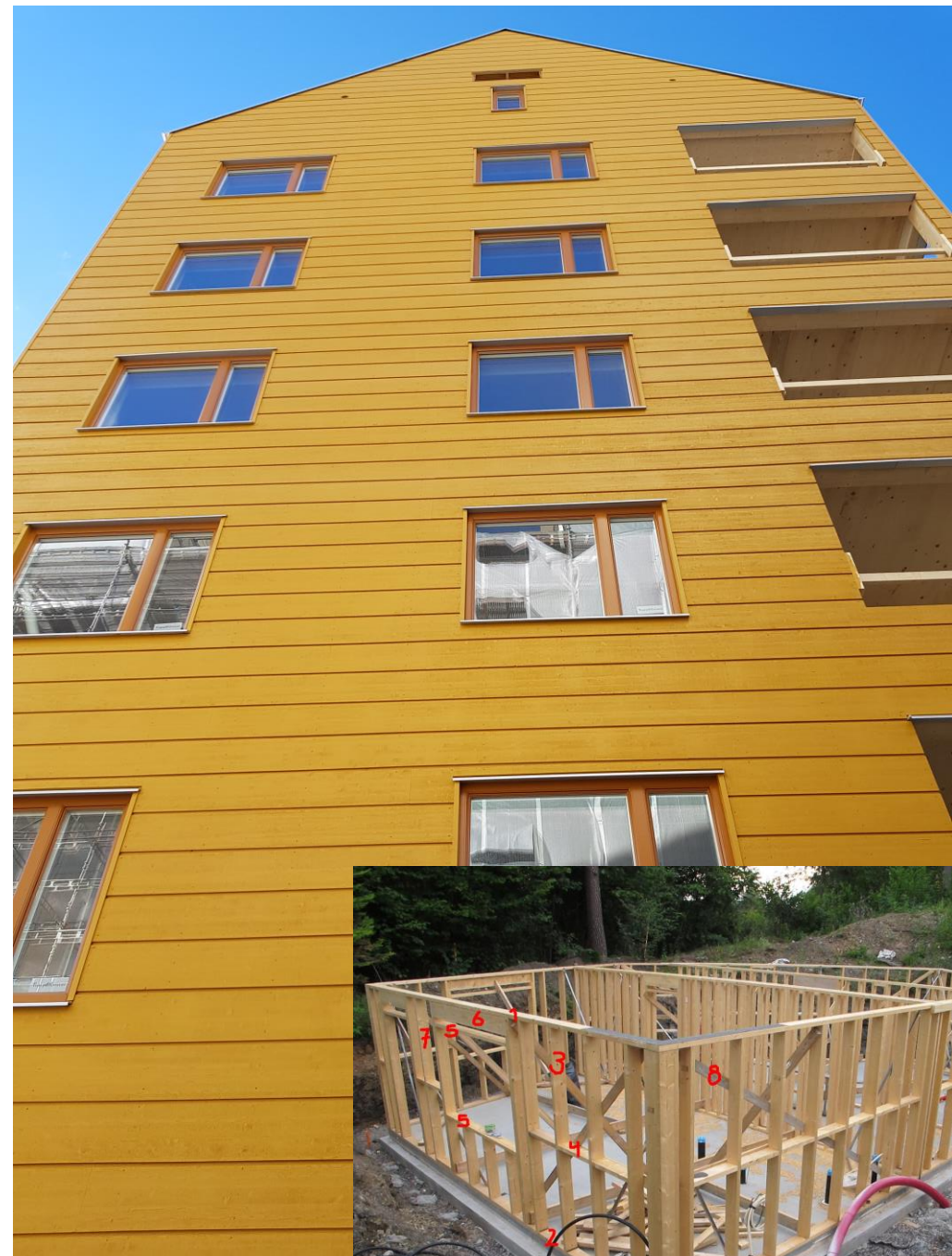
Offentlige bygg

Trøndersk tre i 5-8 etasjer

- ✓ Sikre klyngebedriftenes posisjon i forhold til urbant byggeri
- ✓ Samarbeid med FoU
- ✓ Forprosjekter - statikk, lyd, brann

→ Hovedprosjekt i Trondheim

- ✓ 8 etg. i lett bindingsverk
- ✓ Industrialiserte bygg-system

 25 %
Lignin

 38 %
Cellulose

 27 %
Hemicellulose

 10 %
Annet
(Bark, harpikser)

VANILJESMAK
KONSISTENSMIDLER
PROTEINER

BETONGTILSETNING
DISPERGERINGSMIDLER

PLAST
TEKSTILER

FIBERPLATER
FIBERISOLASJON

PAPIR
PAPP
KARTONG

BINDEMIDLER

BIOETANOL
BIOGASS

JORDFORBEDRING

BIO-OLJER

PELLETS
KULL

Mat

Fôr

Kjemikalier

Tekstiler

Materialer

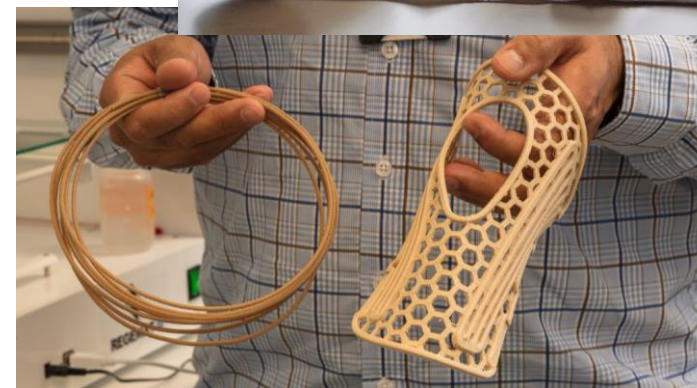
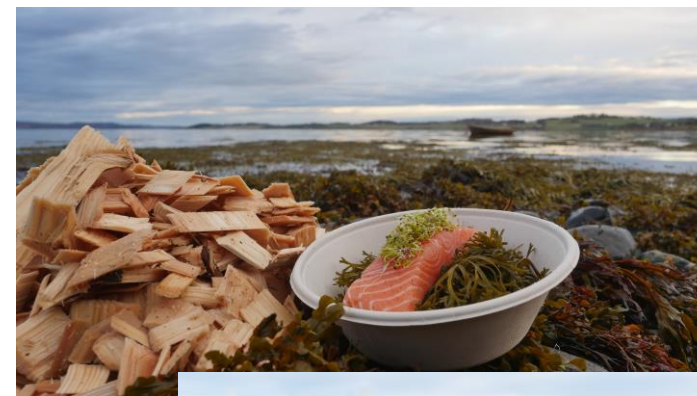
Papir/papp

Drivstoff

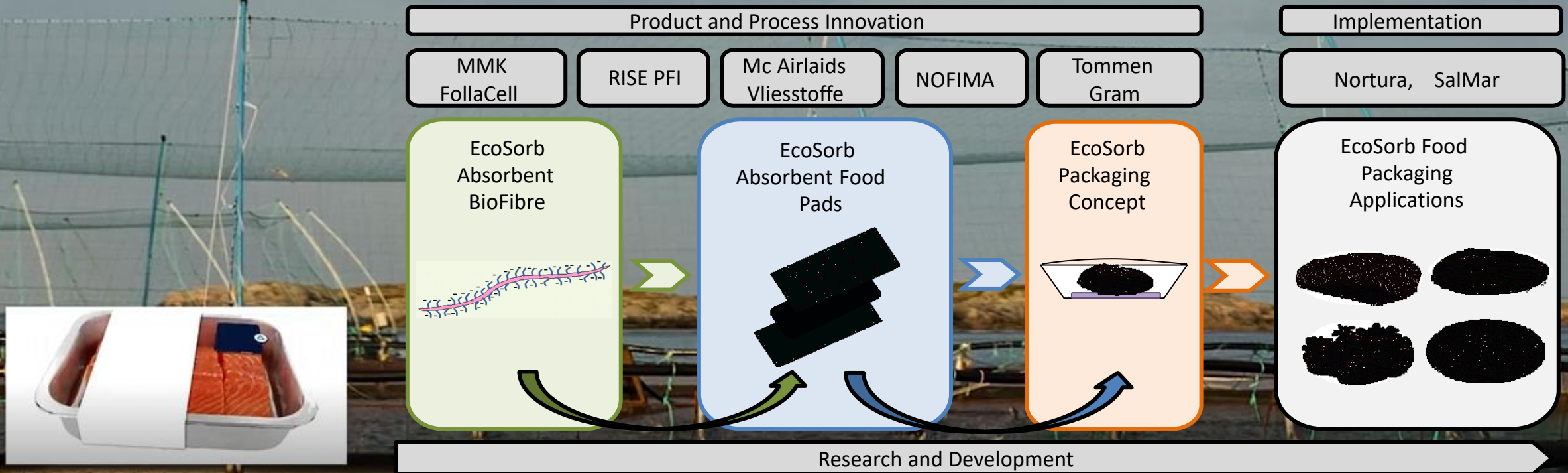
Biobrensel

Ø
k
e
n
d
e

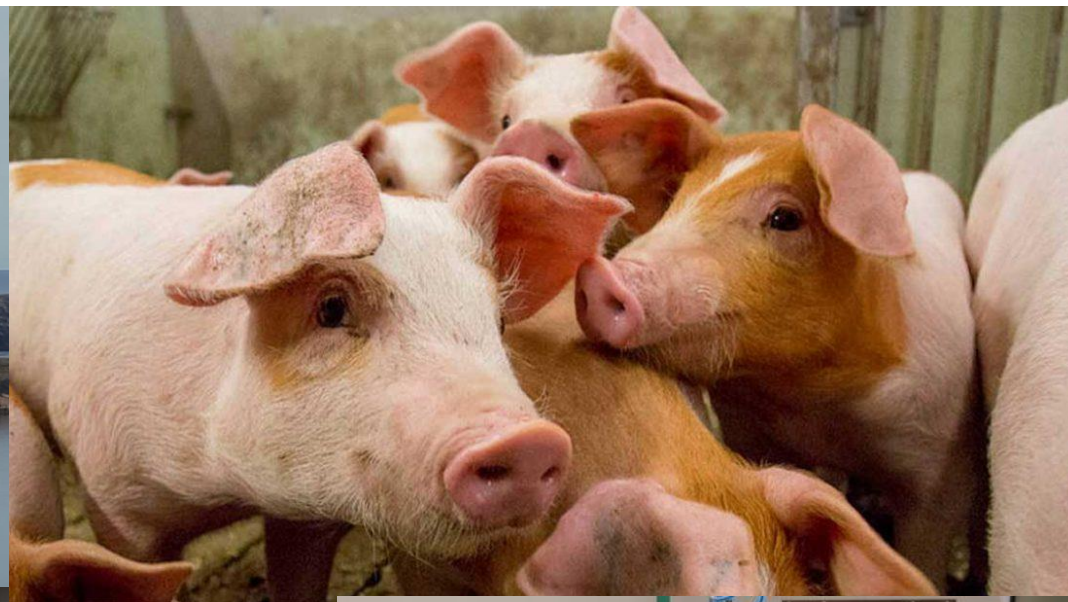
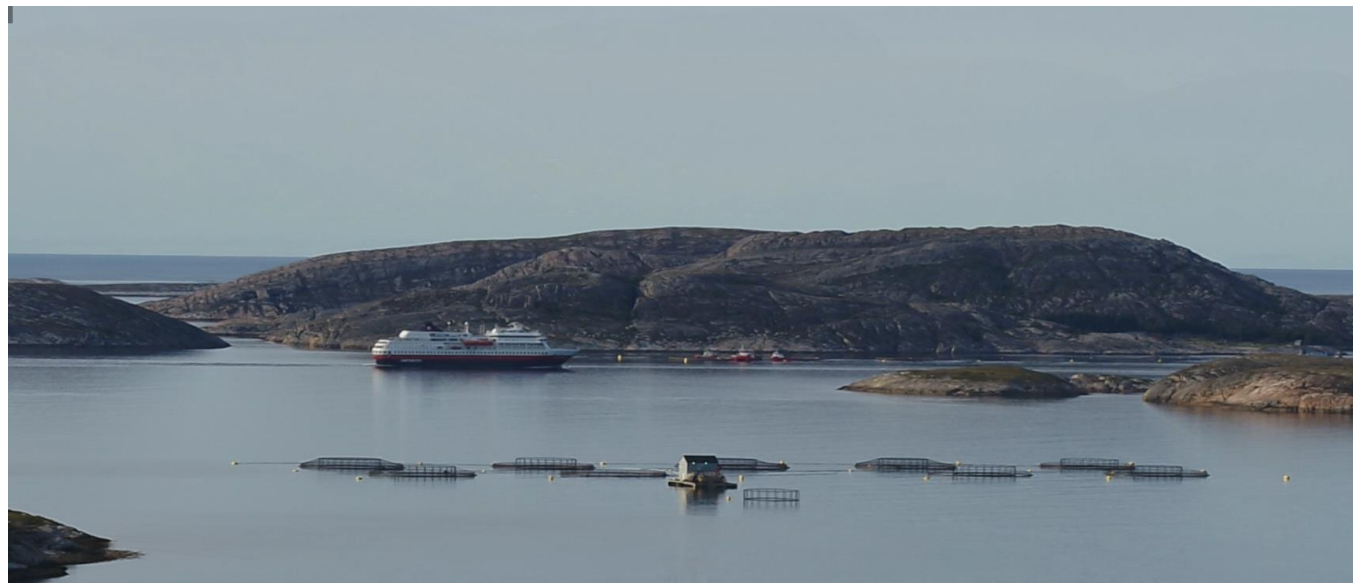
v
e
r
d
i
s
k
a
p
i
n
g

Utvikle funksjonelle og miljøvennlige emballaseløsninger

Verdikjedekartlegging hav-, jord- og skognæringene

For å lykkes
må hele laget med

Suksesskriter – Det er lurt å ha...

Ambisjoner!

Utholdenhet – og utålmodighet på
samme tid

Sosiale ferdigheter på laget

Kretsløpstenkning – nye muligheter!

Samspill – åpenhet og dialog

Mangfold av mennesker i nettverkene

Ting tar tid

– Skognæringa i Trøndelag bygd opp samarbeidet siden 2004

- ✓ Næring med flere hundre års historie
- ✓ Verdikjedesamarbeid fra 2004
- ✓ ARENA SKOG 2016-2019
- ✓ Nye og økte ambisjoner

For framtidens skog og treindustri jobber vi med...

- Digitalisering og automatisering
- Etterspørsel etter virke
- Etterspørsel etter kompetanse
- Bruk av ny teknologi med nye muligheter
- Opplivning av gamle ideer i nytt moment!
- Bruk av lauvtre og mer spesialisert skånsom hogst
- Profesjonalisering gjennom hele verdikjeden
- Mer og bredere kommunikasjon fra og om skogen!

Hvem andre kan si

*Samtidig som at **næringa** bidrar til å skape
nye produkter og løsninger så reduseres
klimagasser i like stort monn
og fremtidsrettede arbeidsplasser skapes*

